

Janusz Martyszewski

1913-1940

Absolwent Wydziału Mechanicznego z 1935 r.¹, III mechanik, zamordowany przez sowieckie NKWD w Katyniu.

Urodził się 10 kwietnia 1913 r. w Wilnie (rodzice Paweł i Janina z Raszowskich). Ojciec był lekarzem ftyzjatrą, dyrektorem Sanatorium Sejmikowego w Otwocku oraz prowadził pensjonat, a od 1938 r. był w Warszawie wiceprezesem ZUS.

Jako uczeń PSM Janusz Martyszewski w roku 1934 r. zdał maturę, a w 1935 r. ukończył Wydział Mechaniczny. Powołany do odbycia obowiązkowej służby wojskowej, w 1936 r. ukończył kurs w Centrum Wyszko- lenia Broni Pancernych w Modlinie.

Ożenił się w sierpniu 1938 r. w Gdyni z Ludwiką Wandą z Warzeckich, nauczycielką

zajęć praktycznych w Żeńskim Gimnazjum Towarzystwa Szkoły Średniej. Dyplom me- chanika III klasy otrzymał w maju 1939 r.²

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r., był do- wódcą jednego z plutonów Wielkopolskiej Brygady Kawalerii, w kompanii czołgów. W Łucku dostał się do sowieckiej niewoli. Z obozu w Kozielsku udało mu się przesłać wiadomość do żony.

Przyrodni brat wspominał: „Był na liście, którą opublikował «Nowy Kurier Warszaw- ski» w 1943 roku. Zmieścił się w tej górnej warstwie odkopywanych prawdopodobnie, skoro go tam umieścili”³.

Niemieckie ekshumacje grobów katyńskich, rok 1943; domena publiczna

Źródła: *Kadry morskie Rzeczypospolitej*, tom I, pod red. Jana Kazimierza Sawickiego, wyd. II, Gdynia 2000; Leszek Molendowski, *Teofil Zegarski (1884-1936)*, Gdynia 2011; „Dziennik Bydgoski”; „Praca na Morzu”; karty meldunkowe w zbiorach APGoG; <https://www.1944.pl/archiwum-historii-mowionej/witold-stefan-trybowski,2036.html>

1 W „Kadrach morskich Rzeczypospolitej”, tom 1, jest błąd – figuruje tam jako absolwent z 1937 r.

2 „Dziennik Bydgoski” 10.06.1934, nr 130, s. 4.

3 „Praca na Morzu” 1939, nr 6.

4 <https://www.1944.pl/archiwum-historii-mowionej/witold-stefan-trybowski,2036.html>